

بسم الله الرحمن الرحيم

رویکرد و روش مؤسسه آموزشی نمو کودکان ایران

نموبال

دنیایی که در آن زندگی می‌کنیم به سرعت در حال تغییر است و روزانه شاهد چالش‌های مختلفی هستیم که متأثر از پیشرفت‌های تکنولوژی هستند. اگرچه برای ما همواره اصولی ثابت و قابل اتکا وجود دارند که ما به آنها باور داریم، آینده غیرقابل پیش‌بینی است و ما باید تلاش کنیم تا کودکان خود را برای زمان خودشان تربیت و آماده کنیم و نه برای زمانه خودمان. تربیت و آماده‌سازی کودکان برای مواجهه با مسایل آینده، برای مشکلاتی که هنوز پیش‌بینی نشده‌اند و برای شغل‌هایی که هنوز بوجود نیامده‌اند، نیاز به یک چهارچوب تازه دارد.

جهان بینی ما و باورهای ما نسبت به کودک تعیین می‌کند که ما "چه نوع" برنامه‌های آموزشی برای آنها در نظر گرفته‌ایم و "چگونه" به آنها آموزش می‌دهیم. کودکان در مدارس نه تنها باید با اصول و باورهای صحیح و ثابت آشنا بشوند، بلکه باید به مهارت‌های کلیدی در نظر گرفته شده برای قرن حاضر مجهز شوند.

گروه نموبال حدود هشت سال است که با تمرکز بر این موضوع و تلاش بی‌وقفه چهارچوب و رویکرد نوینی را در آموزش بنا نهاده است. برنامه‌های آموزشی نموبال در قالب کارگاه‌های عملی طراحی و تاکنون در بیش از ۳۰۰ جلسه کلاس در مقطع دبستان در شهرهای مختلف با امکانات متفاوت اجرا داشته است.

موجودیت کودک:

بسیاری از ایده های مربیان تربیتی و نظریه پردازان در زمینه آموزشی همچنان تحقق نیافته و رویایی باقی مانده اند. آموزش همه کودکان در عین بهره مندی از تمام ظرفیت آنها یکی از رویاها و ایده های ارزشمندی است که در رویکرد نموبال به عنوان اصل قابل توجه و مبنایی برای طراحی برنامه های آموزشی معنادار در نظر گرفته شده است. همه کودکان باید در بالاترین و کامل ترین سطح از توانمندی هایشان آموزش ببینند و این مهم تنها زمانی اتفاق می افتد که تمام احساسات آنها در آموزش بکار گرفته شوند و به نوعی درگیر باشند. آنچه که از ابتدا باید در نظر گرفته شود این است که کودکان افرادی یک (و یا دو) بعدی نیستند بنابراین باید در همه زمینه های رشد پرورش یابند. دامنه های رشد کودک عبارتند از:

کلید طراحی های آموزشی لازم است در بستر احساس، عاطفه، هیجان و منطق شکل بگیرد و این مهم زمینه رشد متوازن مجموع استعدادهای دانش آموزان در همه زمینه های فوق را منجر خواهد شد.

خلق محیط‌های یادگیری فرآیند-محور:

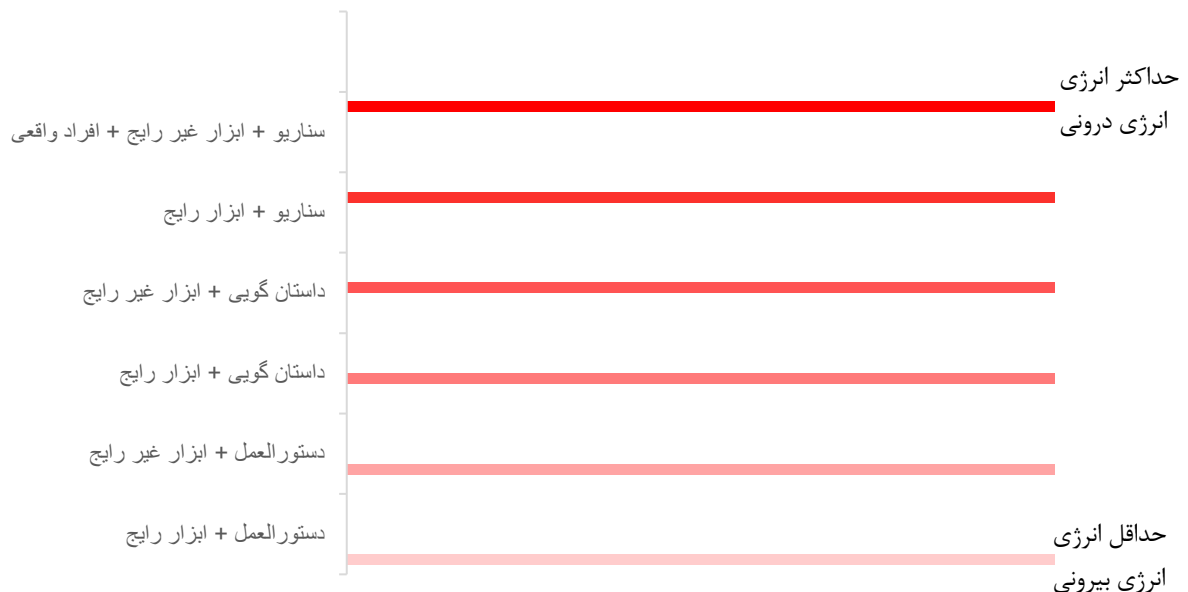
نه تنها کودکان بلکه مسایل دنیای پیرامون نیز چند بعدی هستند. حل مشکلات در زندگی واقعی به دانش و مهارت های مختلفی نیاز دارد. بنابراین ، باید تلاش کرد تا برنامه های آموزشی معنادار و مطابق با آنها برای دانش آموزان تعریف شود. یادگیری صرفا حفظ کردن مجموعه‌ای از اطلاعات نیست، بلکه، عبارت است یادگرفتن چگونه نقادانه فکر کردن، ارزیابی اطلاعات ، چگونگی بکارگیری دانش ، توانایی تحقیق و مهارت برای حل مسئله در زندگی است.

هدف از این رویکرد استفاده از این ایده است که کودکان از طریق تجربه مستقیم با دنیای فیزیکی ، در حین حل مشکلات چند بعدی ، توانایی ذهنی خود را پرورش دهند. مؤلفه مهم این ایده "تلفیق" است. به جای آموزش دروس بطور مستقل ، پروژه‌هایی با تمرکز بر یادگیری بین رشته ای طراحی می شوند. مسئله ای که در برنامه های STEM به آن اشاره شده است ، اما تفاوت معنی دار و تمایز بین این ایده و روش های دیگر این است که تمرکز روی گفتن "داستان" برای کودکان است.

اهمیت داستان خوانی در آموزش امری ثابت شده و واضح است. نه تنها داستان ها مهارت های زبانی و سایر مهارت های تفکر انتقادی را ایجاد می کنند که پایه و اساس یادگیری را فراهم می کند بلکه می توانند باعث ایجاد حس ارتباط و پیوستگی و ایجاد صمیمیت و اعتماد شوند که یادگیری را بسیار آسان تر می کند. داستان گفتن به رشد تفکر آزاد و شکل گیری ایده های نوآورانه کمک فراوانی می کند.

برطبق " نمودار انرژی " که همواره بعنوان مبنای طراحی های آموزشی موسسه نموبال در نظر گرفته می شود، روش های گوناگونی برای داستان گویی استفاده از ابزار و مدیریت کلاس وجود دارد.

نمودار انرژی

در این روش دانش آموزان در قالب کارگاه‌هایی برپایه کار گروهی و فعالیت های هیجان انگیز ، با موضوعات مختلف روبرو می‌شوند و در فرآیند انجام فعالیت‌ها یادگیری از طریق کشف حقیقت‌ها صورت می‌گیرد. در هر کارگاه ، کودکان با یک "سناریو" روبرو می‌شوند. سناریویی که گویی در زندگی واقعی با آن روبرو بوده اند و از آنها خواسته شده است که راه حلی برای آن پیدا کنند چالش های طراحی شده راهی برای تلفیق آموزش با همه زمینه های رشد کودک را ارائه می دهد.

باید توجه داشت که این سناریوهای دراماتیک در تمامی اجزا و مراحل برای کودکان باورپذیر باشد و نبایستی قالب بر محتوا غلبه کند. در رویکرد نموبال قالب و محتوا مانند تار و پود یک طناب منسجم می‌باشند و خلق یک موقعیت داستانی باورپذیر و گره‌دار که در آن کودکان بتوانند با کمک ابزار موجود به حل آن گره (حل مساله) بپردازند بر تمامی ارکان برتری دارد.

در این روش مرزهای بین دروس کنار گذاشته شده است به طوری که دانش آموزان باید از علوم و دانش‌های مختلفی از جمله ریاضی ، علوم ، علوم اجتماعی ، تاریخ و ... استفاده کنند. لذا تلاش بسیار خوبی برای فراهم کردن محیط یادگیری تلفیقی صورت گرفته تا به دانش آموزان نشان داده شود که چگونه می توانند از روشهای علمی و ارزش‌های اجتماعی در زندگی روزمره استفاده کنند و در حل مسائل بهره بگیرند.

یک محیط آموزشی چالش برانگیز محیطی است که در آن کودکان می توانند با طیف گسترده ای از ابزار دست به اکتشاف و تعامل بزنند. برای تیم نموبال مهم است که چالش‌ها مناسب توسعه باشند و ابزار بومی موجود در اختیار همه کودکان قرارگیرد. ارائه امکانات و تجهیزات بومی به فرزندان در آگاهی از توانمندی آنها تأثیر می‌گذارد و به آنها کمک می کند تا در آینده نقش سازنده ای برای توسعه کشور خود داشته باشند.

در طی این فرایندها ، باید یک محیط امن فراهم شود تا کودکان بتوانند به راحتی و در آرامش آزمایش کنند و به دور از هر اضطرابی با آزمون و خطا یاد بگیرند. در یک محیط یادگیری ایمن و سازمان یافته و با ابزار متنوع ، کودکان در ابتدا از حس خود برای کشف خصوصیات فیزیکی مواد استفاده می کنند. وقتی با مساله مواجه می شوند ، کودکان سؤال می کنند ، برنامه‌ریزی می کنند ، با هم کار می کنند ، ایده‌های خود را آزمایش می کنند و در نهایت آنها را با دیگران به اشتراک می گذارند.

نکته حائز اهمیت دیگر برای این مجموعه این است که آماده ساختن کودکان برای زندگی آتی و نه نیازهای امروز خودمان و نیز ایجاد پیوند زندگی آینده با نسبت ها و فرهنگ و تاریخ گذشته امری بسیار ضروری است و هویت آتی کودکان را می‌سازد. با در نظر گرفتن ابعاد تاریخی بینش قابل توجهی در این زمینه بدست آمده است. درک خط زمان و توالی اتفاق‌ها و درک بعد تاریخی در عین فهم توالی ظاهری در رشد مهارت‌های تفکر بسیار اثرگذار است.

از دیگر ویژگی‌های این رویکرد توجه و اهمیت قایل شدن به مقوله هنر است. در واقع هنر از این جهت اهمیت ویژه‌ای دارد که با تلفیق فعالیت‌ها و ایده‌ها با ابعاد هنری موضوع مطرح شده برای کودک پایدار و ماندگار خواهند شد.

آنچه کودکان در طی انجام این چالش های طراحی شده می آموزند:

معنوی	زبانی	شناختی	دامنه های رشد
- درک باورها - تقویت ایمان	- مهارت شنیداری - مهارت سخنگویی - درک مطلب	- حل مسئله - دلیل آوری - خلاقیت - تفکر انعطافی - تفکر منطقی - سرسختی	
عاطفی	اجتماعی	بدنی	
- تنظیم احساسات - فهم دیدگاه دیگران	- توان همکاری با دیگران (کار گروهی) - اشتراک گذاری	- مهارت های حرکتی ظریف (دست ورزی، هماهنگی چشم و دست و ...) - مهارت های حرکتی درشت (حفظ تعادل و ...)	

زبان	ریاضیات	علوم و مهندسی	محتوای یارگیری
-درک مطلب - بیان احساس -واژگان	- اعداد - مقایسه و اندازه گیری - پردازش داده ها - هندسه و درک فضا و ابعاد - الگویابی	- مشاهده و پیش بینی - تحقیق علمی - علوم فیزیکی -علوم تجربی - مهندسی	
مطالعات اجتماعی	هنر	فن آوری	
- درک هویت و میراث - تاریخ - جغرافیا	- هنرهای تحسیمی (نقاشی، طراحی، مجسمه سازی، نمایش و ..)	- استفاده از ابزار	

آنچه در این صفحات به آن اشاره شد صرفاً داشتن فعالیت های تفریحی و جذاب در مدرسه و درست کردن چند ابزار ساده نیست. این نوع نگرش در آموزش است که مهارت های تدریس و موضوعات را به شکلی شبیه زندگی واقعی باید طراحی و اجرا کرد.

جایجا کردن نقطه تعادل ذهنی کودکان از طریق طراحی سناریوهای آموزشی دراماتیک با در نظر گرفتن سطح اولیه علمی و مهارتی دانش آموزان و همچنین عدم تعریف سنجش واحد در بستر مسائل واقعی و نیز وجود ابزار واقعی و کار با آنها به نوعی رضایت و خوشایندی را برای دانش آموزان به ارمغان آورده است.

این برنامه ها نه تنها به رشد کودکان کمک می کند تا به بزرگسالانی خلاق و مجهز به مهارت های تفکر انتقادی و مهارت های حل مسئله تبدیل شوند -مهارتهایی که نسل های آینده ما در دنیای فزاینده فناوری به آن نیاز دارند، بلکه آنچه واقعاً در طول این سال ها مشاهده شده است این است که این برنامه ها به تقویت عشق به یادگیری کمک فراوانی می کنند. و مهمترین هدیه ای که آموزش باید به یک دانش آموز بدهد این است که آنها را به عنوان فرد علاقه مند و یک یادگیرنده مادام العمر پرورش دهد.